

Bergsmansväst i randig svart sammet från Ovansjö socken

Originallet finns i Ovansjö hembygdsgård, märkning XOS871

Mönster finns att ladda ner från hemsidan www.jarbohembygd.se, men måste storleksanpassas.

Mer information om västen finns att läsa i uppsatsen:

En bergsmansväst från Ovansjö Socken, Gästrikland

Material till västen: kontakta Gunilla Humble (humblegunilla@gmail.com)

Tips: Läs om folklig sömnad i boken av Centergran & Kirvall: Folkdräkter förr och nu: tradition och sömnad. Tyvärr slutsåld men finns att låna på biblioteket.

Sömnadsbeskrivning:

Sy med vaxad svart 35/2 lintråd om inget annat nämns, Där beskrivningen nämner vit tråd menas vaxad 35/2 vit lintråd.

1. Sy fickorna först (förutom förstärkningarna). Fickan sys som en stolpficka - beskrivning efter hur originalet ser ut att vara sytt, variation från modern stolpficka.

Gör markering på framstycket vid nedkant av ficka, 1 cm upp samt en mittlinje mellan dessa. (Se figur "Markering för ficka på framstycke").

Kasta fast fickspegeln mot yttre fickpåsen. Sy ihop överkanten med prickfällning, aviga mot aviga med invikt sömsmån. Sy fickspegelns nedkant mot nedre linjen av markeringen för fickan med efterstygn, sömsmån mot mittlinjen, räta mot räta. 5 mm sömsmån.

Sy överkant av den inre fickpåsen mot den övre kanten av markeringen med efterstygn, sömsmån mot mittlinje, räta mot räta. 5 mm sömsmån.

Klipp upp framstycket längs med mittlinjen, ut i hörnen. Vänd in fickan.

Sy en rad prickstickning precis ovanför sömmen för den inre fickpåsen, så att sömsmån av västens framstycke och fickpåsen fångas.

Vik in sömsmån på fickspegeln. Fickpåsens sömsmån ned till fickspegelns nedkant kan möjligen vara bortklippt. Kasta fast kortsidorna av fickspegeln på framstycket av västen.

Sy ihop fickpåsen med efterstygn, vit tråd.

2. Kasta fast framstyckets foder mot ytteryget, aviga mot aviga.

3. Sy förstärkningarna på fickorna med prickstickning, genom alla lager tyg.

4. Sy de dubbelvikta kanterna på bakstycket med vit tråd med fällstygn. Dessa viks mot insidan av västen.

5. Sy ihop sidosömmarna med efterstygn på fram/bakstycke, sedan axelsömmarna. Pressa sidosömmens sömsmån mot framstycket, axelsömmen pressas isär.

6. Sy kragen. Kragen i originalet verkar inte ha något mellanlägg - kanske på grund av att alla skarvar på insidan gjorde den för tjock? Känns kragen sladdrig skadar det inte att sy i ett mellanlägg av grövre lin.

Insidans skarv mellan sammet och linne sys med efterstygn, pressa sömsmån. Sy sömmen mitt bak på kragens utsida med efterstygn och pressa isär sömsmån. Sy ihop insidan och utsidan av kragen med efterstygn, räta mot räta. Lämna nedkant osydd. Sy ihop nedre kanten av kragens utsida med västen, räta mot räta med efterstygn, pressa (isär?) sömsmån. Pricksticka hela kragen.

Den nedre kanten av kragens insida (vik ej in sömsmån) sys fast med prickstickning alt. förstygn i/vid sömmen mellan krage och framstycke, fram till axelsömmen (B). Sömsmånen på lanneskarven viks dubbel där den ligger mot bakstycket av västen. Denna ska ligga ca 1 cm in på bakstycket. Sy fast denna med vit tråd, fällstygn/prickfällning.

7. Vik in sömsmån från A till framkant av västen, öppningen fram samt nedkant av framstycket, både ytteryget och foder. Sy ihop foder och ytteryget med prickfällning, foder ca 2-3 mm in från kanten.

Vid sidosöm, axelsöm och krage viks sömsmånen in och sys fast med vit tråd, med fällstygn (fånga endast kragens insida).

8. Gör knapphål och sy med knappålsstygn. Dessa sys med samma svarta lintråd.

9. Pryla upp hål för knapparna, bara så stort att du kan pressa igenom öglan. Trä en snedklippt remsa sämsskinn genom öglan och klipp av så att den mäter totalt ca 2 cm. Vik på mitten och fäst remsan med kaststygn. Originallet har den pekandes nedåt från det prylade hålet, se "Sämsskinnsremsa genom knappens ögla" på mönstret.